

2. Fra Seminarieforstanderne P. Bøjssen i Gedved og P. J. M. Wittber i Silkeborg.

Til

Folketinget!

Nedenstaaende Andragende, som vi have indsendt til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, tillade vi os herved at tilstille det høje Ting i Haab om, at det maa blive taget under gunstig Overvejelse:

„Undertegnede Forstandere for de private Seminarier i Gedved og Silkeborg tillade sig herved underdanigst at andrage om, at det høje Ministerium vil søge at gennemføre en Ændring i de private Seminariers Forhold. I Betragtning af, at over Halvdelen af Landets Lærere nu uddannes ad privat Vej, haabe vi, at vort Andragende maa blive taget under gunstig Overvejelse.

Det mest uheldige ved den nuværende Ordning turde være den Omstændighed, at der Aar for Aar oprettes ny Kursus, hvor man søger at indskrænke Uddannelses-tiden til det mindst mulige — paa Bekostning af de vordende Læreres behørig Udvikling og Modenhed. Grunden hertil maa for en Del søges i, at faare mange af de Elever, som forberede sig ad privat Vej, ere fattige, og at den Hjælp, de kunne faa af Statskassen (hidtil 50 Kr. aarlig) er saa ringe, at den er forsvindende i Forhold til de Udgifter, som ere forbundne med et Aars Uddannelse paa et Seminarium. Dette faar selvfølgelig en skadeligt tilbagevirkende Indflydelse paa de Seminarier, der — som vore — søge at opretholde en regelmæssig Uddannelse igennem tre etaarige Klasser og viiser sig blandt andet derved, at Elevantallet i yngste Klasse Aar for Aar bliver aftagende i den Grad, at det Tidspunkt ikke kan være fjernt, da vi tvinges til ganske at afstasse denne Klasse.

Dette vilde formentlig være til ubodelig Skade for den hele Uddannelse idet vi næppe behøve at gøre opmærksom paa den Betydning, som det ved slige Skoler har, at ethvert Undervisningsfag faar sin behørig Tid og bliver gennemgaaet fra først til sidst med det Formaal for Dje, som speciel Læreruddannelse kræver.

Vi formene derfor, at der kunde være god Grund for Staten til at understøtte os i vore Bestræbelser for at opretholde den treaarige Uddannelses-tid. Dertil vilde det bidrage, at ikke alene Hjælpen til fattige Elever forhøjedes, men ogsaa gjordes afhængig af, at de vedkommende fremtidig frekventerede alle tre Klasser, samt at der ydedes et passende Statsbidrag til de Skoler, som gennemførte den før nævnte fulde Uddannelses-tid. — Dette Statsbidrag formene vi burde rette sig efter Størrelsen af det Beløb (f. Eks. $\frac{1}{3}$ deraf), som Skolen bevislig i det forløbne Aar har anvendt til Lønning af fast ansatte Lærere (Forstanderens Løn dog ikke beregnet højere end Gennemsnittet af, hvad de andre Lærere erholde). — Dette vilde i Øjeblikket ikke andrage nogen stor Udgift for Statskassen (formentlig 6 à 7000 Kr. aarlig), men det vilde i høj Grad bidrage til, at de private Seminarier vedblivende kunde beholde deres ældre og dygtigere Lærere. Den Omstændighed, at Lærerne ved Statsseminarierne nylig have faaet deres Løn betydelig forøget, taler yderligere herfor, idet vi ellers ere udsatte for, at vore bedste Kræfter efterhaanden forlade os for at søge ind i Statens Tjeneste. Det maa i denne Sammenhæng heller ikke overses, at Seminarier, der have virket i en lang Aarække (Gedved faaledes i 30 Aar), have faaet et ældre Lærerpersonale, som, idet de vedkom-mende ikke ere pensionsberettigede, have en større Trang til at faa Lønnen forøget.